

Kybernetičtí podvodníci přitvrzují, proto se Komerční banka znovu zapojila do kampaně nePINdej

5.9.2023 - Tomáš Zavoral, Šárka Nevoralová, Michal Teubner | Komerční banka

Česká bankovní asociace ve spolupráci s Policií ČR spouští v těchto dnech další ročník kampaně na podporu kyberbezpečnosti s názvem nePINdej.

Kyberbezpečnosti a ochraně peněz svých klientů se Komerční banka věnuje už dlouho, a proto se znovu k této preventivní akci připojila. Jen za loňský rok odhalila 606 případů podvodů, což je dvojnásobek oproti roku 2021 a dokonce pětinasobek ve srovnání s rokem 2018. Podařilo se jí tím zabránit převedení 104 milionů korun na účty podvodníků. Částka u největší podvodné transakce dosáhla 13 milionů korun, a to u podvodu známého jako Falešný ředitel. Spolu s počtem podvodů roste i objem transakcí – loni se podařilo zachytit 38 % celkové hodnoty pokusů o podvodné transakce vůči klientům Komerční banky.

Letos už došlo k takovému množství podvodů, jako za celý loňský rok. Podvodníci jsou prý nejvíce aktivní počátkem léta, kdy začínají dovolené, a pak kolem Vánoc, takže druhá velká vlna podvodů nás v tomto roce teprve čeká. Marek Macháček, expert na prevenci platebních podvodů v Komerční bance odhaduje, že letos vzroste počet podvodů oproti loňskému roku o 15-20 %.

„Denně prověříme zhruba půl milionu transakcí. Pokud zachytíme platební příkaz, který má známky pokusu o podvod, klienta okamžitě kontaktujeme a varujeme,“ říká Macháček. Problémem podle něj je, že i když klienta pracovníci banky varují, v nemálo případech dál trvá na dokončení transakce a odeslání peněz.

Falešný ředitel – Přes podvodný e-mail či telefon se podvodník vydávající se za nadřízeného snaží přesvědčit podřízeného ve firmě k zaslání platby, nejčastěji do zahraničí.

„Podvodníci se systematicky učí a jsou stále lepší. Řešil jsem případ, kdy útočník napsal e-mail s pomocí umělé inteligence, která okopírovala styl nadřízeného z dostupné korespondence na internetu. A i on nám pak říkal, že by podle použitých slovních obrátů uvěřil, že to sám napsal.“

Marek Macháček, expert Komerční banky na prevenci platebních podvodů

Podvržená faktura – Do firmy přijde podvodný e-mail s fakturou na zaplacení zboží či služby od dodavatele, který ale vůbec žádnou fakturu neposílal. Podezřelý e-mail má většinou adresu, která vypadá jako od obchodního partnera, ale podivné je, že v dokumentu je jiné číslo účtu bez předchozího ohlášení.

Romantický podvod – Neoznačujte se na fotkách z dovolené s kamarádkami na sociálních sítích, radí Marek Macháček. Právě to je totiž nejlepší cesta k tomu, aby vás oslovil podvodník. *„A začal vyprávět příběh, jak se právě vrátil z války v Afghánistánu, je sám a opuštěný,“* říká expert. Místo vojáka teď prý hodně letí generál OSN.

Vishing – *„Aktuálním trendem je telefonát, kdy volající předstírá, že volá z Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost nebo České národní banky s tím, že byl účet zákazníka*

zavírován či napaden a odchází platby. Následně po přepojení mezi několika podvodníky, kteří předstírají, že pracují v bance a u policie, doporučí podvodníci bezchybnou češtinou, že je potřeba převést peníze z osobního účtu klienta na falešný „bezpečný“ účet v jiné bance. Bohužel, spousta obětí opravdu poslechne a dobrovolně finance ze svého účtu přepośle podvodníkům na jejich účty, odkud jsou tyto finance okamžitě vybírány z bankomatu,“ popisuje Macháček.

Phishing – Před třemi lety šlo podle Macháčka o umírající podvodnou techniku. Teď se vrátila v plné síle. Podvodníci kopírují stránky banky, „jen“ odkaz, na který mají klienti kliknout, vede jinam. „Používají podvodné e-maily, SMS zprávy, odkazy, či stránky které se tváří jako přihlašování do internetového bankovníctví, odkaz ale vede k nim,“ říká expert.

Investiční podvody – spolu s phishingem jde o nejčastější typy podvodů, které KB aktuálně řeší. Klient většinou klikne na nějakou **reklamu** na sociální síti, nebo si sám najde nějakou pochybnou firmu, ze které se mu následně někdo **telefonicky** ozve. Klient s ním dlouho komunikuje, až ho podvodník přesvědčí, aby vložil své finance do nějaké investice.

Nejčastější jsou **kryptoměny, akcie skupiny ČEZ, ropa, „devizový účet“** s vysokým úrokem v zahraniční bance, nebo nějaký **blíže nespecifikovaný obchod**. Populární je také historka „máte někde uložené kryptoměny, už jste tím vydělal spoustu peněz s za poplatek si můžete svůj výnos vyzvednout“.

Podle Macháčka je právě Česko s počtem podvodů na předních místech. „Je to proto, že jsme na špičce v oblasti bankovních technologií a podvodníci si to u nás zkoušejí. Co bude fungovat u nás, bude pak fungovat i jinde,“ dodává expert.

<https://www.kb.cz/cs/o-bance/tiskove-zpravy/kyberneticti-podvodnici-pritvrzuji-proto-se-komercni-banka-znovu-zapojila-do-kampane-nepindej>